

TAIVASSALO
GRANIITINLUJA SILAKKAPITÄJÄ

Selvitys Taivassalon varhaiskasvatuksen siirrosta peruspalveluista sivistyspalveluihin 1.1.2017

TAIVASSALO
GRANIITINLUJA SILAKKAPITÄJÄ

Sisällys

1. Taustaa
2. Varhaiskasvatusta säätelevä lainsäädäntö
3. Varhaiskasvatuksen nykytilanteen kuvaus
4. Perusopetuksen nykytilanne
5. Varhaiskasvatuksen ja opetustoimen yhdistämisen yleisperustelut
6. Johtopäätökset ja esitykset

TAIVASSALO

GRANIITINLUJA SILAKKAPITÄJÄ

Taustaa:

Suunnitelupalavereita on pidetty kaksi (29.4.16 ja 19.5.2016). Näihin osallistuivat kunnanhallituksen nimeämät työryhmän jäsenet: sivistyslautakunnan pj Teuvo Pääskylä, peruspalvelujohtaja Jussi Mattila, rehtori-sivistystoimenjohtaja Esa Pirkola, henkilöstön edustaja Niina Anttila ja varhaiskasvatusjohtaja Sanna Laakso.

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti lokakuussa 2009 selvityshenkilöt Tuulikki Petäjaniemen ja Simo Pokin selvittämään varhaiskasvatuksen asemaa valtionhallinnossa. Selvityshenkilöiden tehtävänä oli päivittää varhaiskasvatuksen hallinnon tilanne kunnissa, arvioida ja tehdä tarvittavat ehdotukset varhaiskasvatuksen asemasta valtionhallinnossa ja ehdotuksen aiheuttamista lainsäädännön muutostarpeista, tehdä ehdotukset toimenpiteiksi ja niiden toteuttamisen aikatauluksi sekä arvioida ehdotuksen ja toimenpiteiden taloudelliset vaikutukset, vaikutukset valtion ja kunnallisten viranomaisten toimintaan, yhteiskunnalliset vaikutukset ja mahdolliset muut vaikutukset. Selvitys valmistui 19.2.2010. Selvityksessä on päädytty sille kannalle, että päivähoiton hallinto tulee siirtää kokonaisuutena sosiaali- ja terveysministeriöstä opetusministeriöön. Tähän kokonaisuuteen kuuluvat kunnan ja yksityisten tahojen järjestämä päivähoito, avoimet varhaiskasvatuspalvelut, yksityisen hoidon tuki ja kotihoidon tuki. Hallinnonalan vaihdoksen jälkeen päivähoitopalvelut eivät olisi enää sosiaalihuoltolaissa tarkoitettuja sosiaalipalveluita vaan varhaiskasvatuspalveluita. Varhaiskasvatuksen ja päivähoitopalvelujen lainsäädännön valmistelu, hallinto ja ohjaus siirtyvät sosiaali- ja terveysministeriöstä (STM) opetus- ja kulttuuriministeriöön (OKM) vuoden 2013 alussa. (Opetus- ja kulttuuriministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön tiedote 4.10.2011). Siirto toteutetaan niin, ettei siitä aiheudu muutoksia päivähoitopalvelujen asiakkaille, eikä nykyisen päivähoitojärjestelmän toimivuudessa tapahdu laadullisia heikennyksiä. OKM:n ja STM:n virkamiestyöryhmä valmistelee tarvittavat säädösmuutokset siirron toimeenpanoa varten. Työryhmä arvioi myös hallinnonalan siirron taloudelliset ja viranomaisten toimintaan kohdistuvat vaikutukset sekä huolehtii päivähoiton valvontaan liittyvistä asioista valvonnan tason ja laadun varmistamiseksi. Myös hallitusohjelmaan on kirjattu varhaiskasvatuksen ja päivähoitopalvelujen lainsäädännön valmistelun, hallinnon ja ohjauksen siirto opetus- ja kulttuuriministeriöön sekä varhaiskasvatuslain laatiminen. Hallitusneuvotteluissa on sovittu, että siirto koskee lasten päivähoitosta annetun lain (36/1973) 1§:ssä määriteltyjä päivähoiton palveluja. Siirto ei koske lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa (1128 /1996) säänneltyjä lasten päivähoiton vaihtoehtona myönnettäviä taloudellisia tukia.

Varhaiskasvatusta säätelevä lainsäädäntö:

Varhaiskasvatustalaki (36/1973)

Varhaiskasvatustalakiä sovelletaan kunnan, kuntayhtymän sekä muun palvelujen tuottajan järjestämään varhaiskasvatukseen, jota annetaan päiväkodissa, perhepäivähoidossa tai muuna varhaiskasvatuksena. Lasten päivähoitoa voivat saada lapset, jotka eivät vielä ole oppivelvollisuusikäisiä sekä milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat eikä hoitoa ole muulla tavoin järjestetty, myös sitä vanhemmat lapset. Laissa on säädetty varhaiskasvatuksen tavoitteista. Päiväkodissa tai perhepäivähoidossa olevalle lapselle on laadittava henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon toteuttamiseksi. Päivähoidon hallinto siirtyi sosiaali- ja terveysministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle vuonna 2013.

Varhaiskasvatustalain uudistus tuli voimaan 1.8.2015. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Laki määrittää Opetushallituksen varhaiskasvatusta ohjaavaksi asiantuntijavirastoksi. Sen tehtävänä on muun muassa laatia valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Perusteiden pohjalta paikallisella tasolla on tehtävä omat varhaiskasvatussuunnitelmat.

Lain mukaan jokaiselle päiväkodissa varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on laadittava henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon toteuttamiseksi. Suunnitelma tulee laatia myös perhepäivähoidossa.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden laadintatyö on käynnissä Opetushallituksessa ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on määrä antaa vuoden 2016 syksyllä. Paikalliset suunnitelmat on otettava käyttöön viimeistään elokuussa 2017.

Päiväkotien lapsiryhmät

Varhaiskasvatustalassa määritellään lapsiryhmälle enimmäiskoko. Päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea hoito- ja kasvatustehtävässä olevaa henkilöä vastaava

TAIVASSALO

GRANIITINLUJA SILAKKAPITÄJÄ

määrä lapsia. Varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa ja tilojen suunnittelu ja käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa. Ryhmäkoko koskevan säännöksen lisäksi sovelletaan päivähoitoasetuksen 239/1973 6 §:ää lasten ja henkilöstön välisestä suhdeluvusta ja siitä poikkeamisesta.

Lasten ja henkilöstön välisen suhdeluvun mitoitus osapäiväisessä ja kokopäiväisessä toiminnassa on säädetty päivähoitoasetuksessa erilaisiksi. Jos lapsi on yli viisi tuntia päivittäin päiväkotitoiminnassa, mitoitus on kolme vuotta täyttäneillä lapsilla 7 lasta yhtä opettajaa tai hoitajaa kohden. Enintään viisi tuntia päivittäin päiväkodin toimintaan osallistuvia lapsia voi yhtä opettajaa tai hoitajaa kohden olla 13. Alle kolmevuotiaita lapsia voi yhtä hoito- ja kasvatustehtävässä toimivaa kohden olla neljä.

Eduskunta päätti lisäksi, että samaan aikaan lasten oikeutta varhaiskasvatukseen rajataan 20 viikkotuntiin. Tätä viikkotuntimäärää laajempaan varhaiskasvatukseen on lapsella lakisääteinen oikeus vain, jos siihen on perusteet huoltajien työ- tai opiskelutilanteen vuoksi taikka jos se on perusteltavissa lapsen tai huoltajien erityistarpeiden kautta.

Asetus lasten päivähoidosta (239/1973)

Asetus sisältää säännökset mm. päivähoitoon liittyvien hakemusten käsittelystä ja hakuajoista (2 §). Päivähoidon hoitoajoista on säädetty asetuksen 4 §:ssä. Asetuksen 6 §:ssä on säädetty hoito- ja kasvatushenkilökunnan ja lasten välisestä suhdeluvusta sekä hoito- ja kasvatushenkilökunnan kelpoisuusehdoista päiväkodissa. Asetuksen 8 § koskee perhepäivähoitoa. Erityistä hoitoa ja tukea tarvitsevia lapsia koskevat säännökset ovat asetuksen 2 §:n 4 momentissa.

Pääministeri Sipilän hallitus päätti kohdentaa mittavia leikkauksia lasten varhaiskasvatukseen. Hallitus muutti asetusta lasten päivähoidosta siten, että päiväkodissa yhtä hoito- ja kasvatustehtävässä toimivaa työntekijää kohden voi 1.8.2016 alkaen olla seitsemän sijaan kahdeksan kolme vuotta täyttänyttä lasta.

Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998)

Asetuksessa säädetään opetustoimen henkilöstön, mm. esiopetusta antavan henkilön, kelpoisuusvaatimuksista.

Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005)

Lain tarkoituksena on edistää sosiaalihuollon asiakkaan oikeutta laadultaan hyvään sosiaalihoitoon ja hyvään kohteluun edellyttämällä, että sosiaalihuollon ammatillisella henkilöstöllä on tarvittava koulutus ja perehtyneisyys. Laissa säädetään mm. päivähoitoon henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista. Vuoden 2013 alusta päivähoitoon hallinto siirtyi sosiaali- ja

TAIVASSALO

GRANIITINLUJA SILAKKAPITÄJÄ

terveysministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle. Siirron jälkeen päivähoito ei enää ole osa sosiaalihuoltoa eikä sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalipalvelu.

Valtioneuvoston asetus sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (608/2005)

Asetuksessa säädetään tarkemmin kelpoisuudesta erityislastentarhanopettajan ja sosiaalityöntekijän tehtävään. Lisäksi säädetään, että varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneet opinnot ovat yhteensä vähintään 60 opintopisteen laajuiset.

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)

Lain tarkoituksena on suojella alaikäisten henkilökohtaista koskemattomuutta ja edistää heidän henkilökohtaista turvallisuuttaan. Laissa säädetään menettelystä, jolla alaikäisten kanssa työskentelemään valittavien henkilöiden rikostaustaa selvitetään.

Sosiaalihuoltolaki (1301/2014)

Sosiaalihuoltolaki sisältää säännökset kunnan velvollisuudesta järjestää sosiaalipalveluita kunnan asukkaille ja tietyissä tilanteissa kunnassa oleskeleville henkilöille. Laissa säädetään myös mm. sosiaalihuollon ohjauksen ja valvonnan vastuutahoista. Vuoden 2013 alusta päivähoiton hallinnonala siirtyi sosiaali- ja terveysministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriöön. Siirron jälkeen päivähoito ei enää ole osa sosiaalihuoltoa eikä sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalipalvelu. Muualla lainsäädännössä on kuitenkin viittauksia sosiaalihuoltoon tai sosiaalipalveluihin, joten muissa laeissa olevia säännöksiä, joissa viitataan sosiaalihuoltoon tai sosiaalipalveluihin, sovelletaan toistaiseksi edelleen myös päivähoitoon.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)

Asiakaslain tarkoituksena on edistää asiakaslähtöisyyttä ja asiakassuhteen luottamuksellisuutta sekä asiakkaan oikeutta hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalihuollossa. Vuoden 2013 alussa tapahtuneen päivähoiton hallinnonalan siirtymisen jälkeen päivähoito ei enää ole sosiaalihuoltoa, mutta päivähoitolain perusteella järjestettyyn toimintaan sovelletaan kuitenkin toistaiseksi asiakaslakia.

Laissa säädetään mm. sosiaalihuollon asiakkaan oikeuksista, alaikäisen asiakkaan asemasta sekä sosiaaliasiamiehestä ja muistutuksen tekemisestä. Laki sisältää myös sosiaalihuollon järjestäjän tai sen palveluksessa toimivien henkilöiden vaitiolovelvollisuudesta ja asiakirjojen salassapidosta.

Päivähoidon maksuja ja tukia koskeva lainsäädäntö

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta (1128/1996)

TAIVASSALO

GRANIITINLUJA SILAKKAPITÄJÄ

Laissa säädetään alle kouluikäisen lapsen vanhempien oikeudesta päivähoitopaikalle vaihtoehdoisen lapsen hoidon järjestämiseksi suoritettavaan taloudelliseen tukeen - kotihoidon tukeen. Kotihoidon tuki sisältää vanhemmalle tai muulle huoltajalle suoritettavan tuen, johon voi kuulua hoitoraha ja hoitolisä. Laki sisältää säännökset myös yksityisen hoidon tuesta, johon voi kuulua hoitoraha ja hoitolisä. Kotihoidon tukea maksaa Kansaneläkelaitos. Kotihoidon tukeen voi kuulua myös kunnan omin perustein määrittelemä kuntalisä, jonka toimeenpanosta voi huolehtia joko Kansaneläkelaitos tai kunta itse.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992) (poistuu 1.8.2016)

Asiakasmaksulain 7a §:ssä on säännökset lasten päivähoiton maksun määräämisestä; kuukausimaksusta, tuloajoista sekä kunnan perimän maksun ylärajasta. Laki sisältää myös säännökset päivähoitomaksun määräämisen perusteina olevista tuloista, sekä edellytyksistä maksun perimättä jättämiseen tai sen alentamiseen.

Laki toimeentulotuesta (1412/1997)

Toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuen avulla turvataan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätön toimeentulo.

Ehkäisevän toimeentulotuen tarkoituksena on edistää henkilön ja perheen sosiaalista turvallisuutta ja omatoimista suoriutumista sekä ehkäistä syrjäytymistä ja pitkäaikaista riippuvuutta toimeentulotuesta.

Lain 7 c §:n mukaan täydentävää toimeentulotukea myönnettäessä otetaan huomioon tarpeellisen suuruisina erityismenot, mm. huoltajalle lapsen päivähoitosta perittäväksi määrätty maksu. Säännös koskee erityisesti yksityisen päivähoiton asiakasmaksuja. Kunnan järjestämän päivähoiton osalta ensisijaista toimeentulotukeen nähden on päivähoitomaksun alentaminen tai poistaminen (**laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992, 11 §**).

Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (192/1992) ((poistuu 1.8.2016))

Asetus säätelee päivähoiton maksujen määräytymisestä silloin kun vanhemmat eivät ota vastaan lapselle myönnettyä paikkaa tai lapsi ei ole voinut osallistua päivähoitoon esim. lapsen sairauden tähden. Asetuksessa säädetään myös lapsen poissaolojen huomioon ottamisesta maksua määrättäessä sekä lapsen tilapäisen poissaolon johdosta järjestettyjen muiden sosiaalipalvelujen maksuttomuudesta. Asiakasmaksuasetuksen 25 §:ssä on säädetty käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävästä maksusta.

Muu varhaiskasvatukselle tärkeä lainsäädäntö

Lastensuojelulaki (417/2007)

Laki sisältää säännökset lapsi- ja perhekohtaisesta lastensuojelusta sekä ennaltaehkäisevästä lastensuojelusta. Laissa säädetään palvelujen kehittämisestä kasvatuksen tukemiseksi. Lain

TAIVASSALO

GRANIITINLUJA SILAKKAPITÄJÄ

tavoitteena on, että lapsi saa kaikissa olosuhteissa sellaisen huollon, kuin lapsen huollosta ja tapaamisoikeudessa annetussa laissa on säädetty. Lastensuojelulain 25 §:ssä on säädetty sosiaali- ja terveydenhuollon, koulutoimen sekä eräiden muiden viranomaisten velvollisuudesta lastensuojelu- ja rikosilmoituksen tekoon.

Varhaiskasvatuksen nykytilanteen kuvaus

Taivassalon varhaiskasvatysyksikkö on päiväkoti Pikkupoiju, jossa on neljä osastoa ja neljä lapsiryhmää, joista yhdessä annetaan esiopetusta. Esiopetuksessa olevat lapset saavat tarvittaessa myös päivähoitoa aamuisin ja iltapäivisin.

Pikkupoijun toiminta-ajat ovat maanantaista perjantaihin klo 5:30-17:30 ja tarpeen mukaan avoinna ollaan klo 22:00 saakka. Pikkupoijussa työskentelee 14 varhaiskasvatuksen ammattilaista ja erityislastentarhanopettajan palvelut ovat käytössä yhtenä päivänä viikossa.

Syyskaudella 2016 varhaiskasvatusta saa 76 lasta. Enintään lapsia voi olla yhtäaikaaisesti 84 vuoden 2017 alusta. Erityispäivähoidon tarvitsijoita on tällä hetkellä (2-paikkalaisia) nyt kaksi lasta. Maahanmuuttajalapsen palvelut ovat kielivaikkeuksien vuoksi useissa kunnissa 2-paikkalaisia, tästä ei päätöstä Taivassalossa.

Varhaiskasvatuksen johtajan työajasta 50% on osoitettu hallintoon. Sivistystoimenjohtajan toimenkuvassa hallintoa kuuluu jo nyt paljon.

Erityispäivähoidon järjestäminen

Järjestämisessä hyödynnetään sopimuksen kautta ympäristökuntien palveluita tarvittaessa.

Erityisopetuksen järjestäminen

Mahdolliset synergiaedut saavutettavissa koulun erityisopetuksen ja koulunkäynninohjaajien kanssa yhdistymisen jälkeen.

Ehkäisevä lastensuojelu

Tällä hetkellä Taivassalossa toimii varhaisen tuen tiimi yhdessä lastenneuvolan kanssa, joka kokoontuu säännöllisesti. Varhaiskasvatuksen johtaja kutsutaan osaksi yhteisöllistä oppilashuoltotyöryhmää vuonna 2017.

Päivähoito lastensuojelun avohuollon tukitoimena

Prosessi jatkuu samanlaisena kuin nyt. Sosiaalityöntekijä tekee päätöksen päivähoitosta lastensuojelun avohuollon tukitoimena, jonka jälkeen varhaiskasvatuksen johtaja tekee päätöksen nollamaksuluokasta.

TAIVASSALO

GRANIITINLUJA SILAKKAPITÄJÄ

Esiopetuksen järjestäminen

Yhteistyö, henkilöstön koulutus ja käytäntöjen yhteensovittaminen koulun kanssa tulevat nykyistä helpommaksi yhteisen toimialan myötä. Esiopetus tullaan järjestämään yhdistymisen jälkeenkin edelleen varhaiskasvatuksen tiloissa päiväkoti Pikkupoijussa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen

Iltapäiväkerhoa järjestetään koulussa ja osa-aikaista päivähoidtoa esikouluikäisille päiväkodissa.

Henkilöstö

Koulu ja päiväkoti jatkavat omina tulosyksiköinä hallinnollisen muutoksen jälkeen.

Tavoitteena on varhaiskasvatuksen johtajan siirtyminen sosiaalitoimen johtoryhmästä sivistystoimen pedagogiseen johtoryhmään, joka kokoontuu säännöllisesti.

Henkilöstön koulutustarpeiden synergiaetu. Mahdolliset yhteneväisyydet sivistystoimen koulutusten kanssa.

Talousarvion teko ensi vuodelle sivistystoimen alaisuuteen.

Henkilöstölle järjestetään kommentteja varten keskustelutilaisuus 6.9.16 klo 17:00.

Päivähoidon työntekijät, toimistotyöntekijät, avustajat ja iltapäivähoidon työntekijät

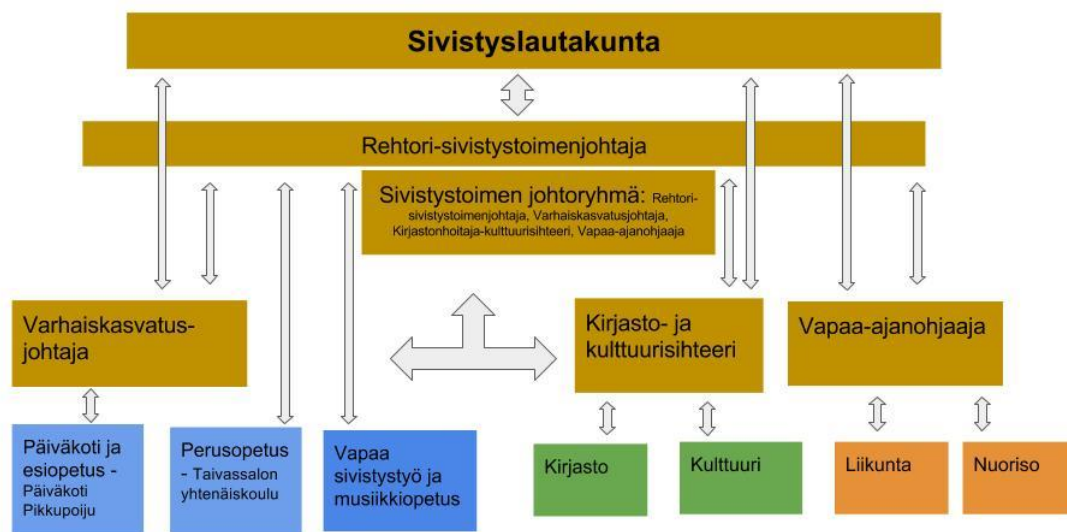
Päivähoidon henkilöstö siirtyy muutoksessa 1.1.2017(tavoite) sivistysosaston työntekijöiksi ns. vanhoina työntekijöinä siten, että kaikki työ- ja virkasuhteen ehdot säilyvät. Päivähoidon henkilöstöön sovelletaan edelleen KVTES:n määräyksiä ja säännöksiä. Tehdään yhdistymiselvitys opetustoimen ja varhaiskasvatuksen näkökulmat. Sovitaan aikataulu ja selvitys laaditaan virkamiestyönä. Kesäkuussa uusi tapaaminen, jossa sovitaan lopullinen muoto ja viedään päätöksentekokoelimiin. Kyse on hallinnollisesta muutoksesta.

Muutos vaatii hallintosäännön muutosta. Kotihoidontuen maksatus ja tilastointi sekä ilmoitukset ovat nyt osana varhaiskasvatusta ja sosiaalitoimea.

Perusopetuksen nykytilanne

Hallintomalli - sivistyspalvelut 1.1.2017

Perusopetus on oppivelvollisuusiässä oleville lapsille ja nuorille tarkoitettua lakisääteistä kasvatus- ja opetustoimintaa, jota ohjaavat valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet. Opetuksen järjestämiseen saadaan valtionapua.

Taivassalon yhtenäiskoulussa annetaan perusopetusta vuosiluokilla 1-9. Luokilla 1-2 opetusta annetaan 20 viikkotuntia, luokilla 3-4 annetaan 24 ja luokilla 5-6 26 tuntia viikossa (vanhan opetussuunnitelman mukaisesti). Luokilla 7-9 annetaan opetusta 30 tuntia viikossa.

Taivassalossa perusopetusta annetaan vain yhdessä koulussa. Erityispiirteensä yläkoulun (vuosiluokat 7-9) osalta on, että opetusta saavat myös kustavilaiset 7-9 luokkien oppilaat. Perusopetuksen oppilaita on koko kunnassa yhteensä 138 oppilasta, joista lukuvuonna 2015-2016 oli 15 kustavilaista oppilasta. Keskimääräinen ryhmäkoko on 16 oppilasta. Oppilasennusteen mukaan oppilasmäärä pysyy tulevina vuosina samalla tasolla.

TAIVASSALO

GRANIITINLUJA SILAKKAPITÄJÄ

Erityisopetuksen järjestäminen

Taivassalon kunnan erityisopetus on järjestetty sekä luokkamuotoisena pienryhmäopetuksena että osa-aikaisena erityisopetuksena.

Luokkamuotoinen erityisopetus on saanut lukuvuoden 2015 - 2016 aikana uusia muotoja osana erityisopetuksen kehittämistoimintaa. Taivassalon yhtenäiskoulussa on käynnistetty pienryhmä, jossa tuetaan pienryhmäopetuksesta hyötyviä oppilaita. Lisäksi ryhmässä on mahdollisuus opiskella toiminta-alueittaisen opetussuunnitelman mukaan, mikä on mahdollistanut sen, ettei enää tarvitse turvautua muiden kuntien vastaaviin palveluihin. Pienryhmässä tuetaan lisäksi osa-aikaista pedagogista tukea tarvitsevia oppilaita.

Laaja-alainen erityisopetus on Taivassalon yhtenäiskoulussa järjestetty siten, että opetus jakaantuu osa-aikaiseen pienryhmäopetukseen ja samanaikaisopetukseen luokissa. Pyrkimyksenä on tukea mahdollisimman pitkälle oppilaan työskentelyä ja oppimista omassa luokassa.

Koulunkäynninohjaajan palvelut ovat myös keskeinen osa pedagogista tukea. Koulunkäynnin ohjaajien pääasiallinen kohdentaminen on vuosiluokkien 1-6 oppitunneilla – varhainen tuki mahdollistaa integroitumisen myöhemmillä luokilla omaan ryhmään ilman ohjaajan tukea.

Iltapäiväkerho toimii koulun yhteydessä iltapäivisin klo 13-17. Iltapäiväkerho on lakisääteistä toimintaa, jonka järjestämisestä vastaa Taivassalon sivistystoimi. Koulunkäynninohjaajat toimivat iltapäiväkerho-ohjaajina.

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan kaikilla perusopetuksen vuosiluokilla. Opetusta varten koulutoimessa on seitsemän yksi erityisopetuksen tuntiopettaja.

Vaikeammin kehitysvammaisten lasten opetuksen osalta Taivassalossa tehdään yhteistyötä ympäristökuntien kanssa.

Henkilöstö

Taivassalon yhtenäiskoulussa on kuusi vakinaista luokanopettajan virkaa, aineenopetuksessa on kahdeksan päätoimista virkaa tai tuntiopettajan tehtävää ja kaksi sivutoimista tuntiopettajan tehtävää, joista muodostuu yhteensä yhdeksän henkilötyövuoden resurssi. Lisäksi erityisopetuksessa toimii 1,5 opettajaa, ohjaajia on kolme, keittiöhenkilökuntaa kaksi ja lisäksi 0,5 tietohallinnon työntekijä. Yhteensä koulutoimessa on 22 henkilön resurssi käytössä. Työntekijöitä on kaikkiaan 25.

TAIVASSALO

GRANIITINLUJA SILAKKAPITÄJÄ

Varhaiskasvatuksen ja opetustoimen yhdistämisen yleisperustelut

Yhteinen ministeriö (varhaiskasvatus ja sivistys). Saman ministeriön ohjauksen alla.

Yhteinen toimiala strateginen ohjauksen vahvistajana

Toimintakulttuurien yhdistäminen

Toimitilojen joustava käyttö

Eheä oppimispolku yhdistymisen myötä

Pedagogisen toiminnan kehittäminen -> samanlaisen kasvatuskäytännön luominen.

Sosiaali- ja terveystoimen siirtyminen maakunnalliselle järjestämisalueelle 1.1.19

Perusteluita pedagogisesta näkökulmasta

Koulutus ja osaaminen ovat sekä yksilön sekä yhteiskunnan tärkein pääoma nopeasti muuttuvassa ja monimutkaistuvassa maailmassa. Yksilölle koulutus mahdollistaa elinikäisen oppimisen ja kehittymisen ihmisenä ja yhteisön jäsenenä. Yhteisön kannalta koulutuksen tehtävänä on kulttuuriperinteen ja kulttuurin kehittäminen, yksilöiden ja ryhmien välisen tasa-arvon ja yhtäläisten yhteiskunnallisten osallistumismahdollisuuksien edistäminen.

Toimikunta on linjannut, että varhaiskasvatuksen kokonaisuus on tarkoituksen mukaista organisoida sivistystoimen toimialaan, jolloin opetustoimesta muodostuu oma kokonaisuutensa käsittäen opetuksen aina varhaiskasvatuksesta peruskoulun päättötodistukseen asti

Yhteinen toimiala strategisen ohjauksen vahvistajana

Kasvatus- ja koulutusjärjestelmän yhteinen hallinto sivistystoimen toimialalla luo nykyistä paremmat edellytykset varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen ydintehtävien toteuttamiselle. Kunnan tasolla yhteinen kasvatukseen ja opetukseen liittyvä poliittinen ohjausjärjestelmä eli lautakunta luo puitteet kasvatukseen ja opetuksen piirissä olevien lasten ja nuorten elinoloja kehittäville strategisille linjauksille. Näin varmistetaan strategisten linjausten yhteneväisyys ja jatkumo kuntatasolla.

Toimintakulttuurien yhtenäistäminen

Yhteinen hallinto antaa mahdollisuudet päiväkotien ja koulujen toimintakulttuurien ja oppimis- ja kasvuympäristöjen yhteiselle kehittämiselle. Hoito- ja kasvatushenkilöstön sekä opetushenkilöstön yhteistyön edellytykset paranevat, ja synergiahyötyjä on odotettavissa mm. yhteisten koulutusten järjestämisestä.

TAIVASSALO

GRANIITINLUJA SILAKKAPITÄJÄ

Uudistuksen tavoitteena on turvata asukkaiden yhdenvertaiset palvelut. Yhteinen hallinnonala parantaa edellytyksiä oppilashuollon jatkumolle esiopetuksesta perusopetukseen tiedonsiirtoa koskevien toimintatapojen yhtenäistämisen avulla. Lisäksi uudistuksen tavoitteena on varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen oppimisen tukipalvelujen koordinointi ja yhteensovittaminen.

Toimitilojen joustava käyttö

Päiväkoti- ja koulutilat sitovat kunnan tasolla merkittävän investointi- ja tilakapasiteetin, jota voidaan käyttää nykyistä joustavammin ja tehokkaammin, kun tilantarvetta koordinoi sama toimiala. Erityisesti uudehkojen tilojen ylläpidon koordinointi yhdellä toimialalla tuo etuja.

Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen jatkumon turvaaminen

Varhaiskasvatuksessa lapsi kasvaa aktiivisena toimijana. Toiminnan tulee olla omaehtoista, elämyksellistä ja kokemuksellista, ja sen tulee tarjota vertaisryhmäkontakteja sekä kasvattajan tavoitteellista ohjausta. Varhaiskasvatustilat sisältävät lapselle suunnatun pedagogisen toiminnan sekä perheille sosiaalipalveluna tarjottavan päivähoidon. Esiopetus kohdistuu 6-vuotiaiden ikäluokkaan, ja siinä vahvistetaan ja eheytetään lapsen oppimisen polkua varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.

Merkittävä perustelu päivähoidon ja sivistystoimen yhdistymiselle onkin lapsen kannalta mahdollisuus eheään oppimispolkuun. Tämä merkitsee kasvun, kehityksen ja oppimisen jatkumon varmistamista ja sen edellytysten luomista varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen.

Tavoitteena on, että lapsi voi siirtyä nykyistä joustavammin varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen. Nykytietämyksen mukaan lapsen oppimiseen ja kasvuun liittyvät vaikeudet voidaan tunnistaa ja niitä voidaan ennalta ehkäistä kasvatuksellisin tukitoimin jo 2 - 3 vuoden iästä.

Pedagogisen toiminnan kehittäminen

Yhteinen organisaatio luo uudenlaisia mahdollisuuksia pedagogiselle kehittämistyölle, jossa voidaan luoda rakenteita päivähoidon ja sivistystoimen asiantuntemuksen ja osaamisen uudelle yhdistämiselle. Tavoitteena on pedagogisen yhteistyön sekä esi- ja alkuopetuksen joustavien yhteistyöratkaisujen kehittäminen. Yhteisen pedagogisen kehittämisen painopisteitä ovat tällä hetkellä mm. opetussuunnitelmien kehittäminen, erityistä tukea tarvitsevien lasten varhaiskasvatuksen ja erityisopetuksen sekä oppilashuollon toimintamallien kehittäminen.

Johtopäätökset ja esitykset

Varhaiskasvatuksen johtaja siirtyy sosiaalitoimen johtoryhmästä sivistystoimen perustettavaan johtoryhmään. Palveluiden tarjoaminen ei vaarannu siirron johdosta. Arjen toiminta jatkuu samanlaisena kuin nyt. Toimistosihteerin työpanosta tarvitaan varhaiskasvatuksessa ja sivistystoimessa. Jatkossa on valmisteltava tehtävien yhdistäminen yhdeksi koulun ja päiväkodin yhdeksi toimistosihteerin toimeksi. Varhaiskasvatuksen asiat siirtyisivät sivistyslautakuntaan 1.1.17 alusta.

Esitetään siirto toteutettavaksi 1.1.2017. Henkilöstön osallistuu suunnitteluun erillisenä päivänä 6.9.2016 klo 17:00. Hallintosääntöä esitetään siirron johdosta muutettavan seuraavin osin:

1. 42 § Peruspalvelulautakunnan ratkaisuvalla, kohta 6 päivähoiton maksutaksan vahvistamisesta, siirtyy pykälän 46 § Sivistyslautakunnan ratkaisuvalla alle.
2. 44 § Esiopetus: pykälästä poistetaan maininta ”peruspalvelulautakunnan hallinnoima” ja lause ” Päävastuu esiopetuksen hallinnoinnista kuuluu peruspalvelulautakunnalle” muutetaan muotoon ”Päävastuu (...) kuuluu sivistyslautakunnalle”

Aikataulu

Siirtoa käsitellään peruspalvelu- ja sivistyslautakunnissa syyskuun aikana ja sen jälkeen kunnanhallituksen ja valtuuston käsittelyyn.